

Position Paper - Rondetafelgesprek Werk voor asielzoekers en statushouders, lokale experimenten

Stichting voor Vluchteling-Studenten UAF

Het UAF, opgericht in 1948, begeleidt vluchtelingen naar studie en werk met als doel het bereiken van economische zelfredzaamheid. Deze wordt bereikt door te investeren in scholingstrajecten en samenwerkingen met onderwijsinstellingen, werkgevers, lokale overheden en in toenemende mate opleiders in kansrijke beroepen. Eind 2018 verwacht het UAF circa 3.800 mensen met een vluchtelingachtergrond, in diverse fasen van hun loopbaan te begeleiden. Bij het UAF werken ruim 100 professionals.

Best practices

In de afgelopen jaren heeft het UAF diverse samenwerkingstrajecten geïnitieerd die gericht zijn op duurzame arbeidsparticipatie van nieuwkomers. Zo heeft het UAF in 2017 samen met Alliander en opleider Temphory een tweejarig traject opgezet voor vluchtelingen die zich willen scholen tot gekwalificeerde onderhoudsmonteur en elektrotechnicus in de infra. Na 20 weken les ontvangen de deelnemers een arbeidscontract voor de leerwerkperiode (BPV) dat volgt. Na 1 jaar hebben zij hun diploma op mbo 3 niveau behaald en komen zij in dienst bij Alliander. Na nog eens een jaar hebben zij hun mbo 4 diploma. Deze en andere inspirerende voorbeelden van leerwerktrajecten en andere vormen van toeleiding tot duurzame arbeid vindt u in de bijlage¹.

Knelpunten

Gemeenten

Het UAF signaleert ook knelpunten. Zo hangen de integratiekansen die vluchtelingen krijgen sterk af van waar zij wonen; iedere gemeente hanteert ander beleid. Waar de ene gemeente vluchtelingen de ruimte biedt om Nederlandse diploma's te verwerven zodat hun kansen op de arbeidsmarkt worden vergroot, eist een andere dat nieuwkomers alle mogelijke banen aannemen. Zo gebeurt het dat bijvoorbeeld een hoogopgeleide arts gedwongen wordt schoonmaakwerk te accepteren. Het UAF pleit er bij gemeenten voor vluchtelingen een kans te geven en de ruimte voor maatwerk binnen de participatiewet ten volste te benutten. Middels het pamflet in de bijlage roepen we lokale politieke partijen hiertoe op.²

¹ 'Praktijkvoorbeelden: duurzame arbeidstoeleiding van vluchtelingen'

² 'Pamflet voor lokale politieke partijen'

Financiering Taalschakeltraject

Omdat veel vluchtelingen niet beschikken over een diploma dat op de Nederlandse arbeidsmarkt erkend wordt, is het behalen van dat diploma van groot belang om aan het werk te komen. Taalschakeltrajecten zijn een belangrijke brug die toegang tot het onderwijs mogelijk maken. Zonder dergelijke schakeltrajecten kunnen vluchtelingen vaak niet aan de toelatingseisen van een opleiding voldoen. De financiering van de schakeltrajecten is echter niet goed geregeld en afhankelijk van private partijen die een deel van de kosten dragen. Dit maakt de continuïteit van dergelijke trajecten erg onzeker en is voor andere partijen reden om geen schakeltrajecten op te zetten en aan te bieden. Hierdoor blijven veel vluchtelingen verstoken van onderwijs dat noodzakelijk is om op de arbeidsmarkt deel te nemen.

MBO ontoegankelijk

Daarnaast zien we dat gemotiveerde vluchtelingen die vanuit de bijstand via een mbo-opleiding aan de slag willen, dit niet kunnen vanwege financiële knelpunten. Soms worden zelfs korte trajecten met uitzicht op een baan hierdoor ontoegankelijk gemaakt. Het UAF heeft casuïstiek verzameld om dit probleem inzichtelijk te maken.³

Oplossingen

De praktijkervaring van het UAF, ondersteund door diverse wetenschappelijke inzichten, leert dat duurzame toeleiding tot de arbeidsmarkt **samenwerking** vereist. De inzet van lokale overheden, onderwijsinstellingen, werkgevers en experts in begeleiding van vluchtelingen is onmisbaar in dit uitdagende proces. De bereidheid om **te investeren in taalschakeltrajecten, scholing en begeleiding** is cruciaal om nieuwkomers een eerlijke en solide kans te geven economisch onafhankelijk te worden.

³ 'Knelpunten bij de instroom van statushouders in het mbo'